

Czy FUNDACJA RODZINNA może służyć złym celom? Ochrona wierzyciela, którego dłużnik UCIEKA Z MAJĄTKIEM do FUNDACJI RODZINNEJ

Dziś znów kilka słów o fundacji rodzinnej, nowym tworze wprowadzonym niedawno do naszego porządku prawnego. Dużo już napisano o jej zaletach z perspektywy fundatora i beneficjentów. Warto zastanowić się, jak fundacja rodzinna wpływa na innych uczestników obrotu gospodarczego – przede wszystkim wierzycieli. Np. wówczas, kiedy dłużnik chciałby ukryć przed nimi swój majątek w fundacji rodzinnej.

Położenie wierzyciela zależy od tego, kto jest jego dłużnikiem oraz czy fundacja istniała już przed powstaniem długu. W najlepszej sytuacji są wierzyciele fundatora. Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy, fundacja rodzinna odpowiada solidarnie z fundatorem za jego zobowiązania powstałe przed jej ustanowieniem. Co prawda w myśl art. 9 odpowiedzialność ta ogranicza się do wartości mienia wniesionego przez fundatora, jednak i tak jest to istotne ułatwienie dla wierzycieli, którzy po prostu mogą pozwać fundację rodzinną. I to bez konieczności wcześniejszego egzekwowania należności od dłużnika-fundatora. Ponadto utworzenie fundacji i przeniesienie na nią majątku, udaremniając lub ograniczając zaspokojenie wierzycieli stanowi przestępstwo penalizowane w art. 301 kodeksu karnego.

Sytuacja zmienia się, gdy fundator przenosi prawa majątkowe na fundację rodzinną, utworzoną przez niego już wcześniej, lub taką, której nie jest nawet fundatorem. Wówczas wspomniane przepisy nie znajdują zastosowania (za wyjątkiem zobowiązań alimentacyjnych fundatora, za które fundacja odpowiada solidarnie również, gdy powstały one po jej założeniu). Jeśli nie możemy uzyskać zaspokojenia naszej wierzytelności, wtedy warto rozważyć skorzystanie ze skargi pauliańskiej (art. 527 i n. kodeksu cywilnego).

Skarga pauliańska nie jest jednak łatwa do wygrania. Trzeba wykazać szereg przesłanek ustawowych, m.in.: powstanie lub zwiększenie się niewypłacalności dłużnika wskutek dokonanej czynności oraz działanie dłużnika i osoby trzeciej (w tym wypadku fundacji, czyli w praktyce jej reprezentanta) ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Na szczęście dłużnik będzie raczej przekazywał majątek tym fundacjom, z którymi ma jakieś powiązania, bardzo często będą to powiązania rodzinne. W takich wypadkach – podobnie jak w przypadku spółek – możliwe będzie uznanie fundacji za osobę trzecią bliską dłużnikowi i przyjęcie związanego z tym ustawowego domniemania, że fundacja miała świadomość działania dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli. Ponadto łatwiej powinno być wykazać działanie z pokrzywdzeniem wierzycieli, skoro przenoszenie majątku częściej będzie miało charakter nieodpłatny. Dla przykładu – w spółkach handlowych, dłużnik przenoszący majątek w zamian może uzyskać udziały. W fundacjach rodzinnych dłużnik nie ma takiej możliwości, a status beneficjenta i związane z nim świadczenia zależą tylko od treści statutu fundacji. Oczywiście nie dotyczy to sytuacji, gdy dłużnik po prostu sprzedaje lub kupuje od fundacji, np. samochód, czy wyposażenie biurowe.

Wobec dłużnika, który w wyniku przeniesienia majątku na fundację stał się niewypłacalny i ma on więcej niż jednego wierzyciela, może zostać złożony wniosek o upadłość. W takiej sytuacji zastosowanie znajdzie również art. 127 ust. 1 prawa upadłościowego.

[Kliknij i obserwuj](#)

Treść publikacji nie stanowi opinii prawnej ani jakiegokolwiek porady prawnej i nie może być podstawą do podjęcia jakiegokolwiek decyzji biznesowej. Autorzy zastrzegają prawo do zmiany tekstu oraz poglądów wyrażonych w publikacji, w szczególności w przypadku zmiany prawa lub praktyki orzeczniczej sądów i organów administracji.

Zgodnie z nim czynności prawne dokonane przez upadłego w ciągu roku przed dniem złożenia wniosku o jej ogłoszenie, na podstawie których rozporządził on swoim majątkiem nieodpłatnie lub gdy świadczenia są nieekwiwalentne, uznaje się za bezskuteczne w stosunku do masy upadłości.

Już teraz forma fundacji rodzinnej interesuje naszych klientów. W praktyce pojawi się jeszcze wiele ciekawych zagadnień z nią związanych, o czym będziemy informować Państwa na bieżąco w kolejnych THe Legal Newsach.

Autor:**WOJCIECH KOŁODZIEJ**aplikant radcowski
w.kolodziej@th.plTRĘBICKI HOŁOWIŃSKA sp.k.
ul. Solec 18/U12, 00-410 Warszawa
kancelaria@th.pl
(+48) 22 826 08 58[Kliknij i obserwuj](#)

Treść publikacji nie stanowi opinii prawnej ani jakiegokolwiek porady prawnej i nie może być podstawą do podjęcia jakiegokolwiek decyzji biznesowej. Autorzy zastrzegają prawo do zmiany tekstu oraz poglądów wyrażonych w publikacji, w szczególności w przypadku zmiany prawa lub praktyki orzeczniczej sądów i organów administracji.